

GLOBALLEŞME ÇAĞINDA DEVRİM İŞTE BÖYLE OLUYOR!..

Şubat 2011
Münir Aktolga

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	1
EVET, DEVRİM NEDİR.....	2
AMA BİR DE “İDEOLOJİK DEVRİMLER VAR” MI DEDİNİZ.....	6
ŞİMDİ SIRA, ORTADA HENÜZ GÖRÜNÜRDE BİR SONUÇ-DOĞAN BİR ÇOCUK- OLMADIĞI HALDE, TUNUS VE MİSİR’DA GELİŞEN SÜRECİN NEDEN DEVRİMCİ BİR SÜREÇ OLDUĞUNUN AÇIKLANMASINA GELDİ.....	8
MİSİR DEVRİMİ İRAN İSLAM DEVRİMİNİN YOLUNA GİRER Mİ.....	9
GLOBALLEŞME SÜRECİNE SARKAN BURJUVA DEVRİMLERİ SEZERYANLA YAPILAN DOĞUMA BENZER.....	10
BİLGİ TOPLUMUNA GİDEN YOLDA 21.YY DEVRİMLERİ VE İNTERNET.....	11
NASIL YAPMALI-KÜRESEL BİR DEVRİMCİ HAREKETİN ÖRGÜTLENME İLKELERİ	11
MARKSİZM VE Bİ LGİ TOPLUMUNU YARATMANIN DİYALEKTİĞİ.....	12
DEVİRİMİN ÖNCÜ GÜCÜ BİLİM İNSANLARIDIR.....	13

GİRİŞ

Tunus’la başlayarak Mısır’la doruk noktasına ulaşan, şu an bütün Arap ülkelerini etkisi altına almış görünen devrimci dalga, herşeyden önce, globalleşme çağına özgü bir demokratik devrim hareketidir. Bu hareket, bir yanıyla, 1989’da duvarları¹ yerle bir ederek dünyayı değiştiren-soğuk savaşı sona erdiren- devrimci kalkışmanın bir artçı dalgası iken, diğer yanıyla da, niteliksel olarak, Türkiye’de, 1950’de Menderes’le birlikte başlayıp (Demirel’li² Özal’lı birçok ara aşamalardan geçtikten sonra) 22 Temmuz 2007’de zafere ulaşan “sessiz devrim” gibi tipik bir burjuva demokratik devrim özüne sahiptir. Daha başka bir deyişle, globalleşme süreci adını verdiğimiz dış dinamiğin etkisiyle 21.yy’a sarkan Türkiye tipi klasik bir burjuva devrimi hareketidir bu. Bu nedenle, rahatlıkla, bugün Tunus’ta, Mısır’da burjuva demokratik haklar için ayağa kalkanlarla şu an Türkiye’de iktidarda olanların aynı diyalektiğe tabi olduklarını söyleyebiliriz. Her iki durumda da, “modern” bir kılıfa sokulmuş antika bir devlet sınıfına karşı, bunun diyalektik inkârı olarak gelişen, burjuvazinin önderliğinde demokratik hakları için ayağa kalkan burjuva anlamda devrimci bir halk hareketidir söz konusu olan. Türkiye toplumu, kapitalizmin gelişmesine paralel olarak 1950’lerden itibaren adım adım önündeki antika devletçi engelleri aşarak bugünlere ulaşmıştır. Öyle anlaşılıyor ki, Arap ülkelerindeki halklar da aynı yolu izleyerek ilerleyecekler. Zaten bunun başka bir yolu da yoktur.

¹ Sadece Berlin Duvarı’nı değil, zihinlerdeki duvarları da!..

² Ne yazık ki hep açıklama gereğini duyuyorum: 27 Mayıs Darbesine karşı 1965’te halkın seçimle tek başına iktidara getirdiği Demirel’le bugünkü Demirel aynı değildir! O zaman, burjuva devrimcisi rolünü üstlenmiş biri olarak sahneye çıkıyordu o; bugün ise, Devlet Sınıfı’nın-statükonun- elinde, ruhunu onlara teslim etmiş bir tutsak!..

Seksen yıldır “şeriat geliyor” diyerek Türkiye Devrimi’nin önünü kesmeye kalkışanlar, aynı gerekçelerle bugün Arap Devriminin de önünde durmaya çalışıyorlar!. Yok, Mübarek giderse Mısır İran olurmuşta, Müslüman Kardeşler iktidara gelirse Mısır Afganistanlaşmış vb.!..Bütün bunların hepsi bahane, bilinen karşı devrimci duruşlardır. Tunus’ta başlayarak Mısır’da doruk noktasına erişen Arap Devrimi’nin sigortası bu ülkelerin iç dinamiği olduğu kadar globalleşme sürecinin damgasını vurduğu dış dinamiktir de. 21.yy bir Filistin-İsrail sorununu, kuvvete dayanan egemenlik anlayışını kaldırmıyor artık. 1989 da duvarların yıkılmasını-Sosyalist Blok’un çöküşünü kendisine dünya egemenliğinin yolunun açılışı olarak yorumlayan ABD arada geçen zamanda-bir tür uzatma idi bu aslında- hayal kırıklığına uğradı! 1989’da Soğuk Savaş’ın bitişi sadece Sovyet İmparatorluğu’nun değil Amerikan İmparatorluğu’nun da sona erişini simgeliyordu aslında; ama bunun anlaşılabilmesi için biraz daha zamana ihtiyaç vardı o kadar.

Arap Devrimi’nin gelişimini izlerken burada altını çizmek istediğim bir nokta daha var ki o da şu: Osmanlı’nın parçalanması süreci içinde emperyalist ülkelerin desteğiyle “bağımsızlığını” kazanmış olan şu Müslüm-gayrimüslim halkların durumuna bir bakın hele! Balkanlar’dan Ortadoğu’ya kadar, o eski Osmanlı ülkelerine şöyle bir göz atın! Bunların bir kısmı, Rus gölgesi altında da olsa “bağımsızlığımıza kavuştuk” demeye çalışırken, bu sefer de içine düştükleri yeni türden bir bağımlılık zincirinin sonucu olarak gerçekleşen ideolojik-devrimler rüyasından 1989 devrimiyle uyanarak toparlanmaya çalışırken, bir kısmı da, halâ, ta o zamandan-Osmanlı zamanından-bu yana üzerlerine giydirilen o sahte milliyetçilik elbisesini bir yana atarak daha yeni yeni kendine gelmeye-ayağa kalkmaya çalışıyorlar. Anlaşılan, 19-20.yy ların, kültür emperyalizmiyle peydahlanmış “milliyetçi”,ya da “solcu” ideolojik devrimlerinin kimseye bir hayrı dokunmamış!.

Bütün bunlar açık, objektif gerçekler!. Ama, özellikle Türkiye’de, “aydınların” kafası çok karışık; çünkü, onlara göre klasik devrim anlayışına uymayan birçok şey var ortada!. Bir yandan, “bu bir devrim midir yoksa bir isyan mıdır” diye tartışırken, diğer yandan da, olup bitenleri İran’la kıyaslamaya çalışıyorlar. Mısır’daki “Müslüman Kardeşlere” güvenilir mi diye sorarak, yoksa “İran İslam Devrimi’nin” artçı dalgaları mıdır bunlar diyorlar. Bazıları da, olup bitenleri Amerikan emperyalizminin uygulamaya çalıştığı yeni politikalara bağlayarak sürecin iç dinamiğini ve globalleşme sürecinin Amerikan insiyatifini de aşan yanlarını görmezden geliyorlar. Bu nedenle ben önce, devrim nedir³ diyerek, bir kere daha işin alfabesinden başlamak istiyorum. Sonra da, bugün Tunus’ta ve Mısır’da gelişen hareketin neden globalleşme sürecine özgü bir burjuva demokratik devrim hareketi olduğuna gelecek sıra..

EVET, DEVRİM NEDİR

Şu satırlar “Komünist Manifesto”dan: “Burjuvazinin kendisini onlara dayanarak güçlendirdiği üretim ve değişim araçları, feodal toplum içerisinde yaratılmışlardır. Bu üretim ve değişim araçlarının gelişiminin belirli bir aşamasında, feodal toplumun üretimde ve değişimde bulunduğu koşullar, tarımın ve imalat sanayiinin feodal örgütlenmesi, tek sözcükle, feodal mülkiyet ilişkileri, gelişmiş bulunan üretici güçlere artık ayak uyduramaz hale geldiler; bir o kadar ayakbağı oldular. Bunlar kırılmalydılar; kırıldılar“.

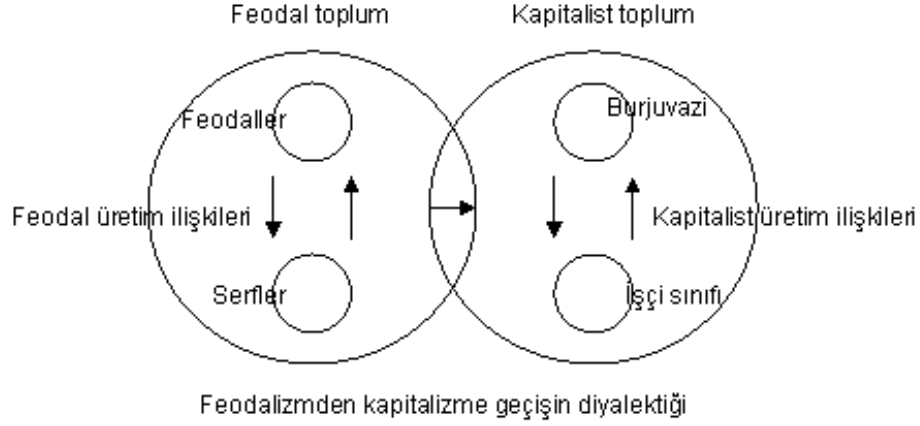
Feodal toplumdaki kapitalist topluma geçiş süreci böyle ele alınır-açıklanır Manifesto’da. Şimdi önce, burada biraz durarak bütün bu söylenenlerin bir özetini çıkarmaya çalışalım:

Ortada „feodal toplum“ adını verdiğimiz, kapitalizm öncesi bir toplum var. Bir sistem olarak ele aldığımız zaman, feodal üretim ilişkileriyle birbirlerine bağlı olan iki sınıftan (feodaller ve

³ “Zıtların Biliği ve Mücadelesi Nedir, Devrim Nedir, Devrimci Olmak Demek Ne Demektir”, www.aktolga.de Makaleler...

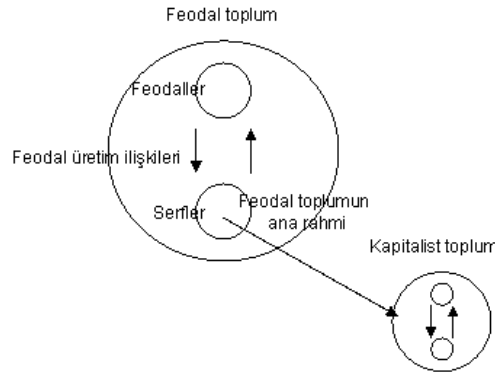
serfler) oluşan bir toplumdur bu. Öyle ki, bu iki sınıf birbirlerinin varlık şartıdır, biri olmadan diğeri de varolamaz yani; feodal üretim ilişkileri içinde birbirlerini yaratarak varolurlar bunlar.

Sonra, bu sistemin içinde, bir başka üretim ilişkisine denk düşen başka bir sistem gelişmeye başlıyor: İşçi sınıfı ve burjuvaziden oluşan kapitalist sistem. Kapitalist üretim ilişkileriyle birbirlerine bağlı olan, birbirlerini yaratarak, birbirlerinin varlık şartı-yaratıcısı-olarak gerçekleşen bu iki sınıfın oluşturduğu yeni bir sistemdir bu. Bütün bunları şöyle gösterelim:

Bu tabloya bir noktayı daha ilave etmek gerekiyor aslında:

„Ortaçağın serflerinden, ortaya, ilk kentlerin ayrıcalıklı kentlileri çıktı. Bu kentlilerden de burjuvazinin ilk ögeleri gelişti“ deniyor ya Manifesto’da, onu da şöyle gösterelim:

Evet Manifesto’da „kentliler“ deyince çoğu yerde bundan sadece burjuvalar anlaşılır, ama bu, burjuvazinin kentin egemen sınıfı olmasındandır, yoksa işçi sınıfı da aynı sürecin içinde ortaya çıkıyor o „kentlerde“. Kente doluşan feodal toplumun serflerinden oluşuyor onlar da..

Burada altının çizilmesi gereken en önemli nokta şudur: Feodal toplum ve kapitalist toplum iki ayrı sistemdir-toplum biçimidir- İki ayrı üretim ilişkisidir bunları karakterize eden. Ve dikkat ediniz, feodal toplumdaki feodallerin karşılığı bir sınıf olarak varolan serflerin feodalleri alt etmesiyle geçilmiyor! Feodallerle serfler-köylüler-arasındaki sınıf mücadeleleri, en fazla, sistemin kendi içindeki „köylü savaşlarına“ neden oluyor. Evet bunlar da önemlidir. Feodal kabuğun çatlamasında bunlar da önemlidir, ama tarihte köylü ayaklanmalarıyla kapitalizme geçildiği de hiç görülmemiştir! Çünkü kapitalizm, feodallerin karşılığı bir sınıf olan köylülerin feodal sömürden kurtulmak için feodalleri zorla alt ederek iktidara egemen

oldukları bir toplum değildir!. Ayrı bir üretim biçimi-ilişkisidir onu karakterize eden, ki o da eski-feodal-toplumun içinde onun diyalektik inkârı olarak gelişir. Yeni toplumu inşa edecek olan sınıflar da bu sürecin ürünü olacaklardır.

Evet, feodalizmden kapitalizme geçiş olayı böyle. Olayı felsefi olarak da şöyle açıklayabiliriz: Feodal toplum ve kapitalist toplum, bunların ikisi de, iki karşıt-zıt-kutuptan oluşan, birbirinden farklı sınıflı toplumlardır. „Zıtların birliği ve mücadelesi“ dediğimiz zaman bundan anlaşılması gereken ise, aynı toplumsal sistemin içinde bulunan iki sınıf arasındaki birlik-birlikte varolmak-ve mücadeledir. Zaten bu birlikteliğin ve mücadelenin sonucu-ürünü olarak ki, sistem kendi içinde-ana rahminde-yeni bir sisteme hamile kalıyor. Yeni bir üretim ilişkisiyle birbirine bağlı unsurlardan oluşan yeni bir toplum eskinin içinde gelişmeye başlıyor. Bu, aynen, ana karnında bir çocuğun gelişmesi, ya da bir yumurtanın içinde bir civcivin gelişmesi olayıdır. **Çünkü toplumlar da, son tahlilde, kendi kendini üreten canlı sistemlerdir. Her yeni toplum, önce, eskinin-eski üretim ilişkileri sisteminin- içinde gelişmeye başlıyor. Yeninin gelişmesinin yolunu açan, başlangıçta, bizzat eskinin-varolan sistemin kendisi oluyor yani. Ama, aradaki uyum bir noktaya kadar devam ediyor. Üretici güçlerin gelişmesi artık eski üretim ilişkilerince belirlenen mevcut sistemin içinde sürdürülemez hale gelince de devrim oluyor, yeni, eskinin kabuğunu kırarak „doğuyor“!..**

Şimdi, gene Manifesto'ya dönerek, bu kez burada-Manifesto'da- kapitalizmden sosyalizme geçişin nasıl ele alındığına bakıyoruz:

„Kendi üretim, değişim ve mülkiyet ilişkileri ile modern burjuva toplumu, böylesine devasa üretim ve değişim araçları yaratmış bulunan bu toplum, ölümler diyarının büyüleriyle harekete geçirdiği güçleri artık kontrol edemeyen büyücüye benziyor. Sanayi ve ticaretin tarihi, on yıllardan beri, modern üretici güçlerin, modern üretim koşullarına karşı, burjuvazinin ve onun egemenliğinin varlık koşulu mülkiyet ilişkilerine karşı isyanının tarihinden başka bir şey değildir...Toplumun elindeki üretici güçler, burjuva mülkiyet ilişkilerinin ilerlemesine artık hizmet etmiyor..Burjuvazinin feodalizmi yerle bir ettiği silahlar, şimdi, burjuvazinin kendisine karşı çevrilmiştir. Ama burjuvazi kendisine ölüm getiren silahları yaratmakla kalmamış; bu silahları kullanacak insanları da varetmiştir-modern işçi sınıfını-proleterleri..Üstünlüğü ele geçirmiş bundan önceki bütün sınıflar, toplumu büyük ölçüde kendi mülk edinme koşullarına boyun eğdirerek, zaten edinmiş oldukları konumlarını pekiştirmeye bakmışlardır. Proleterler ise bütün mülk edinme biçimlerini ortadan kaldırmadıkça, toplumsal üretici güçleri ele geçiremezler. Kendilerine ait korunacak ya da pekiştirilecek hiç bir şeyleri yoktur; görevleri özel mülkiyetin o güne kadarki bütün güvencelerini ve korunaklarını yok etmektir...Yukarıda gördük ki, işçi sınıfının devrimde atacağı ilk adım, proleteriyayı egemen sınıf durumuna getirmek, demokrasi savaşını kazanmaktır..**Proletarya, siyasal egemenliğini, tüm sermayeyi burjuvaziden derece derece koparıp almak, bütün üretim araçlarını devletin, yani egemen sınıf olarak örgütlenmiş proleteryanın elinde merkezileştirmek için, ve üretici güçlerin tamamını olabildiğince çabuk arttırmak için kullanacaktır“..**

Manifesto'nun yazıldığı tarih 1847. Bu tarihlerde, bir yanda, feodal kabuğun parçalanmasına paralel olarak, dizginlerinden boşanmış bir at gibi dört nala koşutan bir burjuvazi var ortalıkta, diğer yanda da, dimyada pirince giderken evdeki bulgurdan da olurcasına korkunç bir sömürü altında inim inim inleyen bir işçi sınıfı. Yavaş yavaş kendi bilincine varan, sömürüye, baskıya karşı sınıf mücadelesi bayrağını açarak daha iyi bir dünya arayışı içinde olan bir işçi sınıfı var. İşte tam bu noktada şöyle denir Manifesto'da: „Serflik döneminde serf kendisini komün⁴ üyeliğine yükseltmiştir, tıpkı küçük burjuvanın, feodal mutlakiyetçiliğin boyunduruğu altında bir burjuva haline gelmeyi becerdiği gibi. Modern emekçi ise, tersine, sanayi gelişmesiyle yükseleceği yerde, gittikçe daha çok kendi sınıfının varlık koşullarının altına düşüyor. Sadakaya muhtaç bir kimse oluyor“..

⁴ Buradaki komün feodal toplumun içinde-onun ana rahminde-gelişmeye başlayan kent-burjuva- toplumudur.

İşte Marksizm, „işçi sınıfının, içine düştüğü“ bu duruma karşı isyanıdır. Bluğ çağına varan, kendi bilincini geliştirmeye başlayan işçi sınıfının, baskıya sömürüye karşı isyanının bilincidir o..İşçi sınıfının temsilcileri, feodal toplumun bağrında kapitalizm nasıl gelişmiş diye bakıyorlar, “serften komün üyesi bir işçi, bir burjuva nasıl çıkmış“ ona bakıyorlar. Sonra bir de kendi durumlarına bakıyorlar, gittikçe işlerin kötüye gittiğini, baskının, sömürünün gittikçe daha da arttığını görerek, „yok diyorlar, feodalizmden kapitalizmin çıkması gibi, bu kapitalizmden de başka birşey-sınıfsız toplum falan- çıkmaz, bu nedenle, tek çözüm yolu onu yok etmektir“! Marksist diyalektik, „diyalektik materyalizm“ anlayışı işte böyle çıkıyor ortaya.

O andan itibaren, kapitalist toplum, burjuvaziden ve işçi sınıfından oluşan bir sistem olarak görülmemeye başlanıyor artık. Bu iki sınıf, birbirlerini yaratarak varolan-birinin varlığının diğerine bağlı olduğu- iki üretici güç⁵ olarak görülmemeye başlanıyor. Kapitalist toplum eşittir burjuva toplumu denilirken, işçiler de, „modern köleler“ olarak, onun içinde gelişen başka bir toplumun temsilcileri olarak görülmeye başlanıyorlar. Çünkü köle, bir üretim aracı olduğu için, içinde bulunduğu toplumun doğal bir parçası değildir özünde⁶.

Bu bakış açısı, dünya görüşü, kaçınılmaz olarak kendi felsefi temelini de birlikte yaratıyor tabi. İşçi sınıfının kendisini-kendi duygusal benliğini-temel alan koordinat sistemine göre şekillenen dünya görüşü, onun evrene, evrendeki bütün diğer süreçlere bakışını da belirliyor. “Diyalektik materyalizm” işte böyle ortaya çıkıyor. **Şöyle özetleyelim:**

Bu evrende varolan şeyler-bütün nesnelere- objektif mutlak gerçekliklerdir. Ancak, her biri „kendinde şey“ olarak „bağımsız mutlak bir gerçekliği“ temsil eden bu nesnelere, aynı zamanda, karşılıklı ilişki-etkileşme içinde birlikte varolurlar. Bu nedenle, birlik ve çelişki zemini evrensel varoluşun temelidir. Her biri objektif mutlak bir gerçekliği temsil eden nesnelere, varoluş süreci içinde kendi zıtlarını yaratarak, onlarla, birlik zemininde gerçekleşen bir mücadele içinde varolurlar..

Aslında olay apaçık ortada! İşçi sınıfı, hayata-evrene kendi duygusal varlığını-nefsini-temel alan bir koordinat sisteminden bakınca der ki, kapitalist toplum, burjuvazi tarafından temsil edilen objektif bir gerçeklik, “kendinde şey” bir oluşumdur. Benim bu toplumun içinde bir geleceğim-varlığım yoktur. Bu toplumun içinde, giderekten, bir köle, sadakaya muhtaç bir varlık haline geliyorum ben.. Ama öte yandan, bu toplum kendi zıttı olarak beni de yaratmıştır, yani benim varlığım da bu toplumun bir gerçeğidir. O halde kurtuluş, burjuvaziye temel alan kapitalist toplumun yerine, emeği temel alan başka bir toplumu yaratmak, onun için mücadele etmektir.

Bu dünya görüşüyle, feodalizmden kapitalizme geçişi açıklayan bakış açısı-anlayış arasında dağlar kadar fark vardır! Çünkü bu durumda, kendisi de mevcut sistemin-kapitalist üretim ilişkilerinin içinde, onun bir ürünü olarak varolan bir sınıfa- işçi sınıfına-aynı sistemin diğer egemen kutbunu aldederek yeni bir sistemi oluşturma görevi veriliyor. Feodalizmden kapitalizme geçerken feodal sistemin-feodal üretim ilişkilerinin- içindeki bir sınıf olan serflere verilmeyen bir misyon (yeni bir toplumu inşa görevi) işçi sınıfına verilmiş oluyor. Feodal sistemin içinde gelişen başka bir sistemi temsil eden burjuvazi ile, kapitalist sistemin içindeki bir sınıf olan işçi sınıfı, aynı konumda olmadıkları halde, işçi sınıfına burjuvaziye verilen rol verilmiş oluyor.

⁵ Marksist terminolojide üretici güç deyince bundan sadece üretim araçları, bilim, teknik, sanayi ürünleri, fabrikalar vs. anlaşılır. İnsan unsuru pek hesaba katılmaz. Halbuki kapitalist sistemin iki temel üretici gücü bizzat burjuvazi ve işçi sınıfıdır. Bunlardan biri, neyin nasıl üretileceğine karar vererek, üretimin planlanması işini yaparken (ya da yaptırırken), diğeri de sistemin motor unsuru olarak onu (ürünü) gerçekleştirir. Bütün diğer unsurlar, aletler, teknik vs. bunların hepsi insana bağlı olan şeylerdir. Örneğin, feodal üretici güçler olan feodallerin ve serflerin gelişmesi, sistemin içinde burjuvazinin ve işçi sınıfının ortaya çıkmasına neden olmuştur; mevcut feodal üretim ilişkilerinin içine sığamayan üretici güçler de asıl bunlardır...

⁶ „Bilişsel Tarih ve Toplum Bilimlerinin Esasları“, www.aktolga.de 5. Çalışma.

“Diyalektik materyalist” felsefe de bu durumu açıklayan-rasyonalize eden felsefi temel olarak ortaya çıkıyor. Öyle ki, buna göre, bu iki sınıf (yani burjuvazi ve proletarya) özünde birbirlerinden bağımsız objektif-mutlak gerçeklikler oldukları için- birbirlerinin varlık şartı olmadıkları için- yani, birinin varlığı diğerine bağlı olmadığı için, burjuvaziyi yokettikten sonra da var olmaya devam edebilen bir işçi sınıfı yeni toplumun-sosyalist toplumun- belirleyici unsuru olarak varlığını sürdürmeye devam edebiliyor!.

Aslında bu bir devrim değildir! Çünkü, varolan sistemin içinde doğan, gelişen ve artık onun sınırları içine sığamaz hale gelen gelen üretici güçlerin neden olduğu bir geçiş-yeniden doğuş-değildir burada söz konusu olan. Mevcut sistemin-kapitalizmin- içindeki ezilen sınıfın ayaklanarak iktidarı ele geçirmesi, sistemi tersine çevirmesi olayıdır bu! Özel mülkiyete dayanan tipik kapitalist toplumun yerine, üretim araçlarının mülkiyetinin “işçi sınıfı devletine” ait olduğu, mülkiyete tasarruf yetkisini elinde tutan yeni tip bir devlet sınıfının egemenliğinde, devletçi bir toplumdur ortaya çıkan! “Sınıfsız toplumun ilk aşaması, sosyalist toplum” denilen toplumun özü budur. 1989 Devrimiyle birlikte yıkılan da budur aslında!.

Daha önceki çalışmalarda “Marksizm işçi sınıfının delikanlılık döneminin dünya görüşüdür” demiştik. Onun, bu dönemde-delikanlılık döneminde- baskıya sömürüye karşı duygusal başkaldırışıdır, isyanıdır Marksizm. Ama isyan etmek yetmiyor işte! Bir şeyin yerine ondan daha ileri olan yeni bir şeyi koyabilmek de gerekiyor. Yeni ve daha ileri olan bir şey ise, ancak eskinin-varolanın içinde, onun kendi kendisini üretmesi sürecinin devamı olarak ortaya çıkıyor.

AMA BİR DE “İDEOLOJİK DEVRİMLER VAR” MI DEDİNİZ..

Devrim teorisi açısından burada da durum aynıdır. Yani, bu durumda da gene, yeni daima varolanın-eskinin-içinde, onun diyalektik inkârı olarak geliyor. İsterseniz onu da görelim kısaca:

Ben bu türden devrimlere “tarihsel devrimler” de diyorum. Bizdeki Jöntürk-İttihatçı, ya da Kemalist Devrim örneğinden yola çıkarak açıklamaya çalışalım bunu da:

18.yy’ın sonlarına gelindiği zaman Osmanlı can çekişirken Batı artık iyice gelişip güçlenmiştir. Ama bunun nedenlerini bir türlü anlayamaz Osmanlı. Daha önce Batı’ya ajanlar gönderilmiştir, “bakıp görsünler, bakalım bu işin sırrı ne imiş anlasınlar” diye. Sonra da, öğrenciler göndermeye gelmiştir sıra. “Okusunlar öğrensinler, belki derdimize çare olurlar” diye umut edilmiştir!. **Ancak, daha işin başında kendisine olan güven duygusunu kaybedip Batı’nın üstünlüğüne inanarak girdiği bu çabaların sonunda, varolan sınıfın aydınlarının içinden Batı kültürüne hayran, ancak Batı-batılı gibi olunarak Devletin kurtarılabilceğine inanan bir grup insan çıkar ortaya.** İşte, 18.yy dan itibaren başlayarak adım adım gelişen “batılılaşma” sürecinin mantığı budur. Sonra, 19.yy’ın başlarından itibaren (III.Selim-II.Mahmut döneminden itibaren) bu zemin adım adım gelişerek kendini üretmeye, her derde deva bir ideoloji haline gelmeye başlayacaktır. Başlangıçtaki “batılılaşmak” inancı- isteği, giderekten, Devleti bir ulus devlet haline dönüştürerek kurtarmaya yönelik radikal burjuva devrimci bir ideoloji haline gelmeye başlar. **Batı’nın gelişmesinin ve güçlenmesinin köklerinin Fransız İhtilali’ne, onun ortaya çıkardığı düşüncelere bağlı olduğunu gören Osmanlı “aydınları” bu düşünceleri benimseyerek içinde yaşadıkları toplumu da buna göre değiştirmeye karar verirler. Artık ideoloji işbaşındadır. Bir millet yaratarak, Osmanlıyı bir milli devlet haline getirerek kurtarmaya çalışan ideoloji işbaşındadır.**

Burada denebilir ki, “tamam, Osmanlı’nın Jöntürkler’i-İttihatçıları söz konusu olduğu zaman bu söylediklerin doğrudur. Bu durumda ideoloji yukardan aşağıya doğru devrim yapmaya yönelik bir araç olarak kullanılmaktadır. Ama örneğin bir Fransız Devrimi için nedir durum”; burada nedir-ne olmuştur ideolojinin rolü”? Dikkat! Bu soruya altını çizerek cevap veriyorum:

Fransız Devrimi belirli bir ideolojiye göre yapılan bir “devrim” değildir ki!! Fransız Devrimiyle birlikte ortaya çıkan düşüncelerin bir ideoloji haline gelmesi daha sonraki iştir! Dikkat edin, bu bütün diğer devrimler için de geçerlidir. Yani dünyada kalıcı olan hiçbir devrim bir ideolojiye göre, onu hayata geçirmeye çalışarak gerçekleşmemiştir!. **İdeoloji, bir sınıfın dünya görüşünün-devrim anlayışının sistematize edilerek nöronal bir program-software bir meta-haline getirilmiş şeklidir. Her sınıf, kendi varoluş alanını genişletmek-varoluş koşullarını zenginleştirmek için bir software haline getirdiği bu ürünü bir ihraç malı haline getirir. Biz emperyalizm deyince bundan hep burjuvazinin sermaye ihracını anlarız. Halbuki bir de “kültür emperyalizmi” denilen ve ideoloji ihracına dayanan emperyalizm vardır. Örneğin, burjuva devrimini yapan Batı’lı ülkeler yapılan bu işi-yani devrimi-nöronal bir program haline getirerek ihraç malı bir meta haline dönüştürdükleri zaman, henüz daha kapitalizm öncesi koşullar altında yaşayan toplumlardaki insanlar için bu bir tür her derde deva ideolojik hap rolünü oynar. Ve öyle olur ki, bir süre sonra, buralardaki yönetici sınıfın içinden doğan bir grup insan sahip oldukları bu ideolojiye göre yukardan aşağıya doğru içinde yaşadıkları toplumu değiştirmeye kalkışır. Kapitalizm öncesi antika bataklığın içinde debelenip duran toplum için bir tür kurtuluş yolu olarak görünen bu süreç zamanla değişimin kaçınılmaz çaresi olarak anlaşılmaya başlanır. İdeolojik devrim dediğimiz olayın özü, ithal malı belirli bir ideolojiye göre bir toplumu yukardan aşağıya doğru değiştirmedir. Bir tür toplum mühendisliği olayıdır bu aslında..**

Peki böyle birşey mümkün müdür? Yani belirli bir ideolojiye göre toplum mühendisliği yaparak bir toplumu değiştirmek mümkün müdür? Hayır değildir! İşte bizim-Osmanlı’nın ve Cumhuriyet Türkiye’sinin-adına ister İttihatçı, ister Kemalist diyelim, Jöntürk kökenli devrimciliğimizin esası budur. Kendisini “ilerici”, “devrimci”, “solcu”, “milliyetçi” olarak tanımlayan bütün o toplum mühendisliği anlayışlarının özü budur: Tek kelimeyle, “çağdaştırarak devleti kurtarmaya çalışma” eylemidir bunların yaptıkları.

Peki ya devrim, devrim neresinde bu sürecin? Devrim, bütün bu sürecin diyalektik inkârı oluyor!..Yani, belirli bir ideolojiye göre devrim yapmaya çalışan toplum mühendisleri, bu çabalarıyla, kendilerini altedecek olan devrimci sınıfı-güçleri (kendi diyalektik inkârlarını) yaratmış oluyorlar. Onlar da, vakti zamanı gelince, devrimi gerçekleştirerek-“devrimcileri” saf dışı bırakarak- eskinin içinden çıkıp geliyorlar. İşte, bizdeki bütün o “burjuva yetiştirme” çabalarının özü-esası budur. Sonunda, yetiştirdiğiniz o burjuvalar gelirler ve iktidarı sizden alıverirler, olay budur!..

İdeoloji olayının altında bazan materyalizm, bazan da idealizm yatar; ama son tahlilde sübjektif idealizme-pozitivizme dayanır o!

Sübjektif idealizm varolanı değil, olmasını istediğinizi, ya da düşündüğünüzü öne koyar⁷. Bu nedenle, bütün ideolojiler aslında sübjektif idealisttir. Ama sadece bu da değil, ideoloji, aynı zamanda pozitivisttir de. Çünkü o, koordinat sisteminin merkezini kendi üzerine koyarak, dünyayı sadece gözüne taktığı kendine özgü bu gözlüklerle görmeye başlayan bir sınıfın dünya görüşünü yansıtır. **Bilimi kendi sübjektif varoluş koşullarına-niyetlerine göre yorumlamaya-kavramaya kalkınca, artık bütün o sübjektif duygusal faktörlerin hepsi “bilimsel” gerçekmiş gibi görülmeye başlar. Bilim böyle diyor, o halde böyle olacaktır denir, başka da birşey kabul edilmez zaten! İdeoloji için o andan itibaren toplum ve insan bir makineden farksızdır artık. “Bilime” dayanarak onu yeniden şekillendirmek-örgütlemek kalır geriye!.Olay budur..**

GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ, HER İKİ DURUMDA DA DEVRİM OLAYININ ÖZÜ AYNIDIR. YENİ, DAİMA ESKİNİN İÇİNDE GELİŞEREK OLGUNLAŞIR VE ORTAYA ÇIKAR...

⁷ Bu konuda daha geniş açıklamalar için bak: www.aktolga.de 3. Çalışma..

ŞİMDİ SIRA, ORTADA HENÜZ GÖRÜNÜRDE BİR SONUÇ-DOĞAN BİR ÇOCUK-OLMADIĞI HALDE, TUNUS VE MISIR'DA GELİŞEN SÜRECİN NEDEN DEVRİMCİ BİR SÜREÇ OLDUĞUNUN AÇIKLANMASINA GELDİ..

Peki, madem ki devrim ana karnında olgunlaşan çocuğun doğması olayıdır, bu durumda Tunus'ta başlayarak Mısır'da doruk noktasına ulaşan başkaldırıyı-isyani bir devrim olarak nitelendirebilir miyiz? Çünkü görünen o ki, henüz daha ortada doğan bir çocuk falan yoktur! Evet açık, bu bir halk hareketidir, varolan statükoyu sarsan, hatta onu parçalayan bir isyandır, yani bir doğum olayıdır bu, ama, ortada henüz doğan bir bebek, bir çocuk olmadığı için bu haliyle buna bir devrim diyebilir miyiz? Tarihte böyle, daha sonra kaybolup giden birçok isyan, kabaran dalgalar, halk hareketleri yok mudur.. Bugün olup bitenleri bunlardan ayıran nedir, neden bir devrim hareketidir bu; doğmamış bebeğin ismini koymakta acele etmiş olmuyor muyuz bu durumda!..

Bugün, „gelişmekte olan ülkeler” dediğimiz ülkeler, yakın geçmişin sömürge-yarı sömürge ülkeleridir. Bunlar, şu ya da bu şekilde „bağımsızlıklarını“ elde ettikten sonra, bu sefer de, emperyalist ülkeler arasındaki dengelerden yararlanarak iktidarı elinde tutan “ulus devlet yaratıcısı” (bu anlamda „ulusalcı“) bürokratik elit bir tabakanın-devlet sınıfının- yönetimi altına giren, üretici güçlerin gelişmesinin adeta dondurulduğu, kısır bir döngünün içinde debelenip duran ülkelerdir. Öyle ki, „ulusal bağımsızlığı temsil ettiğini“ iddia eden iktidardaki devlet sınıfı, buralarda artık ülkedeki üretici güçlerin gelişmesini engelleyen başlıca unsur haline gelmiştir. „Ulus-devlet“, kapitalist-burjuva devlet demek olduğu halde, „ulusal bağımsızlıkçı“ bu devlet sınıfı, ülkede kendisinden bağımsız bir burjuva sınıfının gelişmesini bile engellemektedir. Devletçilik, devlet mülkiyeti, bu, mülkiyete tasarruf yetkisine sahip antika devlet kalıntısı bürokratlarla-devlet sınıfıyla- özdeşleştiği için, bunlar kendilerini sıkı „devletçiler“ olarak ilân etmişler, ülkede oluşturdukları devlet tekelsizliğiyle özel sektörün, bireysel kapitalistlerin yolunu tıkar hale gelmişlerdir.

İşte, globalleşme süreciyle birlikte bu kabuklar parçalanıyor artık. Gelişmekte olan ülkelerin iç dinamiğini donduran o “ulusalcı” kalıplar kırılıyor. Burjuva yaratma politikasıyla kendisine bağlı devletçi bir burjuvazi yaratarak iç pazarı bunlara peşkeş çeken devlet sınıfı, globalleşme süreciyle birlikte dışa açılarak, dışarıya mal satarak gelişen yeni tipte bir burjuvazi tarafından kuşatılıyor. Demokrasi, insan hakları, şeffaflık diyerek, yıllardır baskı altında tutulan halkı da arkasına alan bu yeni burjuvalar varolan dış dinamiği de-globalleşme sürecini de-arkalarına alarak statükoya karşı direniyorlar. Bugün Arap ülkelerinde olup bitenlerin özü budur. Türkiye’de AK Parti’yi doğuran sürecin özü de budur aslında. AK Parti’nin de kurulduktan çok kısa bir süre sonra iktidara geldiği unutulmasın. Ve o zaman bu da herkes için bir “sürpriz” olmuştu!. Yani kimse beklemiyordu böyle bir şeyi! Bugün Arap ülkelerinde olan da bundan farksızdır. Çünkü, bütün bu ülkelerde de statüko şimdiye kadar gözle görülür bir muhalefet odağının oluşmasına imkân tanımamıştır.

1945’ler Türkiye’sini düşününüz! “Dörtlü Takrir’i” vererek daha sonra DP’yi kuran o kadroyu düşününüz. O zamana kadar bütün bu insanların hepsi de varolan devlet partisinin-CHP’nin-içindeydiler. Başka yolu yoktu çünkü. Bir TCF ve Serbest Fırka deneylerinin sonunun ne olduğunu herkes görmüştü. Bu nedenle, muhalefet ancak (tıpkı elmanın içindeki o kurt gibi!) varolanın içinde gelişebilirdi. Bu durumda ise, dışardan bakınca elbette ki birşey görmek mümkün değildi. Bugün Arap ülkelerinde olan da bundan farklı değildir.

Peki, bugün Arap ülkeleri için Türkiye model olarak gösteriliyor, o neden? Çünkü Osmanlı artığı bütün bu ülkelerdeki yapı aynıdır!. Arap ülkelerindeki devlet sınıfı gibi Türkiye’deki „devlet sınıfı“da „ulusal bağımsızlıkçılığı“, ulus devlet savunuculuğunu kimseye bırakmamıştır bugüne kadar! „Devletçilik“ onların „ulusalcılığının“ vazgeçilmez unsuru olmuştur hep! Öyle

ki, bunlar, gelişmek, ilerlemek-zenginleşmek isteyen halkın, Anadolu kapitalizminin güçlerinin (burjuvazinin ve işçi sınıfının) karşısında bir duvar örmüşlerdir!..Bugün aynı duvarın Arap ülkelerinde de olduğunu görüyoruz..

Türkiye’de seksen yıldır bu devlet sınıfına karşı demokrasi mücadelesi veren güçlerin mücadelesi hep inişli çıkışlı olmuştur. Demokrasi cephesi, ne zaman biraz güçlense, hemen ardından bir darbeyle karşılaşmış, iktidarı „devletin asıl sahiplerine“ terketmek zorunda kalmıştır. Hep iki adım ileri bir adım geri giderek ilerlemek zorunda kalınmıştır bu yollarda!. Anadolu kapitalizminin güçleri 1950’ den itibaren birkaç sefer iktidara gelmiş olsalar da hiçbir zaman devlete sahip olamamışlardır!. Çünkü buralarda „devlet“ kutsaldır ve “devletin asıl sahiplerine” aittir! **Öyle bir „kapitalist ülke“ düşününüz ki, ülkenin burjuvazisi devletin sahibi olamıyor! Türkiye budur işte! Burjuvaziye rağmen yoktan bir “ulus” yaratan “kahramanlar” ülkesidir Türkiye!**

Arap ülkelerindeki durum farklı mı sanıyorsunuz, onlarda da aynı diyalektik işliyor yıllardır...

Ama Türkiye artık bu süreci aşıyor. Önümüzdeki 11 Haziran Seçimi bu yolda atılan adımların bir kilometre taşı olacak. Eğer, buradan alınan güçle kazanılan mevziler (ve daha da yenileri tabi) yeni bir anayasayla da güvence altına alınabilirse, artık ondan sonra Türkiye’yi kimse tutamaz..

İşte Türkiye bunun için bir örnektir. Özal’la birlikte globalleşme sürecine dahil olarak içerdeki devlet sınıfı tekelini kıran halkımız bugün artık harikalar yaratarak başkalarına da örnek olabilecek bir model ülke yarattı.

Türkiye’de ve Arap ülkelerinde statükoya karşı duran kapitalistler elbette ki kendileri için demokrasi isteyerek ayağa kalkıyorlar. Yani, özel olarak halkı, işçileri düşündükleri, onlara acıdıkları için, ya da ideolojik nedenlerden dolayı değil! Ama işte tam bu noktada, onların çıkarlarıyla halkın-işçilerin çıkarları da kesişiyor zaten, ve demokrasi mücadelesi bütün halkın mücadelesi haline geliyor. Üretici güçlerin gelişmesini engelleyen devletçi işletme sisteminin yerine serbest rekabetçi bir işletme sisteminin geçmesi sadece kapitalistlerin işine yaramıyor, bundan çalışanlar da yararlanıyorlar. Kapitalist, azami kâr peşinde koştuğu için, özgürce üretim yaparak daha da zenginleşmek için istiyor demokrasiyi; devletçi sistemin önüne çıkardığı engellere bu yüzden karşı çıkıyor. Ama bütün bunları gerçekleştirebilmesi için, işgücünü özgürce satabilen işçilere de ihtiyacı var onun. İşte kapitalist bunun için köylüyü de işçi yaparak özgürleştiriyor. Evet özgürleştiriyor! „Bu da bağımlılığın başka bir biçimi“ olsa bile gene de özgürleştiriyor ! Çünkü üretici güçler böyle gelişir. İşçiler burjuvalara bağımlı hale gelmesinler diye köylülüğü mü savunacağız yani! „İlericilik“ bu mudur! Devlete bağlı kamu iktisadi teşebbüslerinde, bir kişinin yapacağı iş için torpille işe alınan beş kişinin çalıştığı bir düzeni savunmak mıdır „ilericilik“! „Hangi sistem altında gelişiyor üretici güçler“, belirleyici olan budur. İlerici, devrimci, demokrat olmanın ölçüsü bu soruya verilecek cevapla bağlantılıdır.

MISIR DEVRİMİ İRAN İSLAM DEVRİMİNİN YOLUNA GİRER Mİ..

Hayır girmez, giremez! Nedeni çok açık!: Herşeyden önce Mısır’da petrol yoktur! Evet, bu çok önemli. Eğer İran’ın elinde petrol olmasaydı, “ben kendi kendime yeterim” diyerek şu an olduğu gibi dünyaya meydan okuyarak global zincirin dışında kalmayı göze alabilir miydi?

Ama sadece bu da değil, İran İslam Devrimi’nin bu kadar zaman ayakta kalmasının en önemli nedeni Amerika’dır, Batı’dır! Amerika, soğuk savaş bittikten sonra bu kadar zaman nasıl halâ uzatmaları oynayabildi sanıyorsunuz? El Kaida’yı kim yarattı? Irak Savaşı ne için yapıldı? Amerika’nın dünya jandarması rolünü oynayabilmesi için hep bir düşmana ihtiyacı

vardı bu arada. Eskiden Sovyetlerdi-sosyalizmdi bu. O gidince bir boşluk olmuştu. Aslında Sovyetlerle birlikte Amerikan-Batı hegemonyası da sona eriyordu, ama böyle olmadı. Amerika Sovyetlerin çöküşünü kendi zaferi olarak sundu dünya halklarına, sanki artık yavaş yavaş bütün dünya Amerikanlaşacaktı!. Çünkü globalleşme demek Amerikan rüyasına dahil olmak demektir⁸. Şimdi artık bu oyun-uzatmalar-bitiyor, taşlar yerli yerine oturmaya başlıyor. Globalleşmenin Amerikan rüyasından bağımsız objektif bir süreç olduğu, dünyanın tekleşmesi süreci olduğu daha iyi anlaşılıyor.

Evet, İran İslam Devrimi'nin bugüne kadar halâ ayakta kalmasının en önemli nedeni, Amerikan emperyalizminin kurtarıcı rolünü devam ettirebilmesi için Sovyetlerin yerine geçecek bir tehlikeye olan ihtiyacı olmuştur. Ama artık hem bu balon sönmeye başlıyor, hem de Mısır'ı İranlaştırarak bir tehlike olarak sunma lüksüne sahip değildir artık Amerika!. Şunu anlamıyorum ben: Ne Amerikasıdan bahsediyorsunuz siz, Amerika bugün artık kendi poposunun telâşına düşmüş durumda! O eski alışkanlıkla, herşeyi Amerika'ya bağlamanın, her taşın altında CIA aramanın anlamı kalmadı artık! Mısır'da Tahrir Meydanı'nı dolduran halkın karşısında Amerika'nın tavrına bakın!. Yıllardır ayakta tuttuğu kendi öz adamlarını-Mübarek'i bile açıktan destekleyemiyorlar artık bugün!. Ve kaçınılmaz olarak halkın sesine kulak vermek zorunda kalıyorlar. Öyle ki, bir yandan da Türkiye'ye umut bağladılar!. Aman daha ileri gitmesin de Türkiye gibi olsun razıyız demeye başladılar!.. Tabi onlar ellerinden geldiği kadar süreci uzatmaya, mümkün olursa araya daha önceleri Türkiye'de olduğu gibi bir vesayet düzeni yerleştirmeye de çalışacaklar. Bu konuda uzmanlar zaten. Ordu faktörü var orada da! Senelerdir Amerikan yardımıyla yaratılan bir güvenlik ağı var. Bütün bunların öyle birden yıkılıp gidivereceğini hayal etmek mümkün değil. Ama önemli olan cinin artık şişeden çıkmış olmasıdır! Artık isteseler de onu bir daha aynı şişenin içine sokamazlar. Çünkü ortada şişe de kalmadı, o da parçalandı bu süreçte.

GLOBALLEŞME SÜRECİNE SARKAN BURJUVA DEVRİMLERİ SEZERYANLA YAPILAN DOĞUMA BENZER.

“Ortada bir alternatif yok ki, doğan bir çocuk yok ki görünürde bu bir devrim olsun” deniyor! Doğrudur, görünüşe bakarsanız gerçekten de ortada görünen bir alternatif yok gibidir; ama bu, yani sürecin gözle görünen yanı yanıltıcıdır. İki nedenden dolayı yanıltıcıdır:

Birincisini yukarda açıklamaya çalıştık: İç ve dış dengelerin birlikte oluşturduğu statüko bugüne kadar buna olanak tanımadı. Bu yüzden de muhalefet-ana rahminde gelişen çocuk-varolanın içinde kendini kamufle ederek-gizleyerek yaşamak zorunda kaldı. Yeni adeta eskinin bir uzvu haline geldi!.. Öyle ki, normal bir doğuma olanak tanımayan statüko bugün kaçınılmaz olarak sezeryanla doğumun koşullarını yarattı.

İkincisi ise, sürece ilişkin olarak dış dinamiğin belirleyici gücüdür. Bugün artık istese de, Mısır'da devrimci dalga başka bir yöne-örneğin İran yönüne-doğru kayamaz!. Çünkü Mısır da global zincirin bir parçasıdır. Sadece Türkiye'nin bile bugün Mısır'da iş yapan bir sürü firması var! Düşünün artık gerisini!. Petrol zengini iran gibi ayrı baş çekme lüksü yoktur Mısır'ın. Bir an için Müslüman Kardeşlerin, ya da başka birilerinin Mısır'ı böyle bir maceraya doğru yönlendirmeye kalktığını düşünün, neler olur biliyorsunuz, global sürecin dışına düşmeye kalktığı an Mısır'da dönen üretim çarkları duruverir ve aç kalan insanlar bu işe neden olanları boğazlamaya başlarlar!. Aynen Türkiye gibi! Bir an için birilerinin Türkiye'yi, hangi gerekçeyle olursa olsun, global sürecin dışına yöneltmeye kalkıştığını düşünün! Felaket olur vallahi! Doğduğuna pişman ederler adamı, yüz yirmi milyar ihracat yaparak karnını doyuran bir ülkede üretim çarkları durduğu an adamın feleğini şaşırırlar!..

⁸ „Bilişsel Tarih ve Toplum Bilimleri'nin Esasları” bu sitede yayınlanalı epey zaman oldu. Bütün bunları o zaman ayrıntılı olarak bu çalışma içinde ele alarak eleştirmiştik. www.aktolga.de 5. Çalışma..

BİLGİ TOPLUMUNA GİDEN YOLDA 21.YY DEVRİMLERİ VE İNTERNET

Aşağıdaki satırlar beş yıl önce bu sitede yayınlanan çalışmadan⁹:

Bizim kuşağın gençliği emperyalizme karşı mücadeleyle geçti. “Ho Ho Hoşiminh, daha fazla Vietnam Ernesto’ya bin selam” diye bağıarak geçti! Daha şurda 1980’lerde bile üç yüz dört yüz bin kişinin katıldığı barış mitingleri yapıldı! Dünyanın her yerinde her an barış için yüzbinler ayaktaydı. Ne oldu şimdi, niye kimsenin sesi çıkmıyor¹⁰! Sosyalist sistem yıkılınca herşey bitti mi? Bugün Amerika Kyoto anlaşmasını imzalamadığı için küresel düzeyde çevrenin korunmasına ilişkin uluslararası anlaşmalar yürürlüğe konamıyor¹¹. Dünyamız her geçen gün mahvoluyor. Buzullar eriyor, doğal felâketler bir çığ gibi büyüyor, neden bu kadar duyarsızız. Hani nerde sol? Bütün bu küresel problemlerin çözümü için mücadeleyi gündeme almadan, ulusal sınırların içinde kalarak, ulus devletin kuyruğuna takılıp küreselleşme karşıtlığı yapmayla solcu olunmaz!

Ama sadece sol partiler mi, sendikalar da acınacak durumda! Ulusal sınırların ötesini göremedikleri için, sınıf mücadelesinin küresel boyutlarını göremedikleri için, onlar da ulus devlet sınırları içine hapsedilmiş haldeler bugün. Ulus devletle birlikte güneşin altındaki kar gibi eriyip gidiyorlar onlar da. Kimse görmüyor mu bütün bunları? Çin’de bir işçi ayda yüz dolara çalıştırılırken sen Almanya’da daha iyi çalışma koşulları için mücadele edemezsin artık, kimse görmüyor mu bu gerçeği! Sınıf mücadelesine küresel olarak bakabilen sendikal örgütlenmelere ihtiyaç var bugün. Elindeki bütün olanakları seferber ederek, bir Hindistan’daki, Çin’deki (elbette Mısır’daki de) vb. emekçilerin yardımına koşacaksınız! Kendi ülkedeki sendikal mücadeleyle gelişmekte olan ülkelerdeki demokrasi, insan hakları mücadelesi arasındaki bağı görmek zorundasın. Halâ kış uykusunda olan o “Uluslararası Çalışma Örgütlerini” bir an önce uyandırmak gerekiyor. Küresel kitlesel gösterilerle insanları, çalışanları sarsmak uyandırmak gerekiyor. Ama öyle bazı “küreselleşme karşıtlarının” yaptıkları gibi sağa sola saldırarak, küresel bir lumpen kültür yaratarak değil! Gelişmeye, ilerlemeye karşı çıkmadan, elimizden işimizi alıyorlar diye robotlara karşı savaş ilân etmeden, ideolojik körlüğe saplanmadan yapmak gerekiyor bunu.

NASIL YAPMALI-KÜRESEL BİR DEVRİMCİ HAREKETİN ÖRGÜTLENME İLKELERİ

Peki, küresel düzeyde etkinlik gösterecek böyle bir sol, küresel emek hareketi nasıl örgütlenecektir? Kim örgütleyecek bunu? Nasıl bir örgüt olacak bu? Yeni tür bir internasyona-le mi ihtiyaç var?

Çok karmaşık gibi görünen bu sorunun cevabı çok basittir aslında! Küreselleşme sürecine bakınız, küresel sermayeye bakınız! O nasıl örgütleniyorsa, küresel demokrasi ve emek hareketi de öyle örgütlenmelidir!

Küresel sermaye sistemi dağınık bir sistemdir¹². Elementlerini ülkelerin, şirketlerin ve sermaye sahibi bireylerin oluşturduğu dağınık bir sistemdir. Öyle merkezi bir yapısı, merkezde oturan bir yöneticisi falan da yoktur bu sistemin. Sistemin her unsuru kendi içinde bağımsız-otonom faaliyet gösteren bir agent’tir. Bunların bütün yaptığı küresel serbest rekabetçi kapitalist bir işletme sisteminin kurallarına göre hareket etmekten ibarettir. Tıpkı, gene dağınık bir sistem olan interneti kullanan bireylerin yaptıkları gibi. Ortak bir bilgi temeli var sistemin, tek tek elementler de bu ortak bilgiyi kullanarak informasyonu işleyip sonuçlar üretiyorlar.

⁹ www.aktolga.de 5. Çalışma..

¹⁰ Evet, Mısır’ı desteklemek için gösteri yapan bir avuç Müslümandan başka neden kimsenin sesi çıkmıyor? Nerde o “solcular”, “devrimciler”, onları hiç ilgilendirmiyor mu Mısır’da olup bitenler!.

¹¹ Geçen yıl güya yeni çevre anlaşması imzalandı, ama içi boş kaldı, fazla ileri gidilemedi...

¹² „Dağınık sistemler“ konusunu bu çalışma boyunca yeterince inceledik. Ayrıca bu konuda 4. çalışmaya da bakılabilir.

İşte, küresel demokrasi ve emek hareketinin yapması gereken de aynen budur. Nasıl sermayeyi örgütleyen-birleştiren ortak küresel bir kapitalist kültür-işletme sistemi varsa, küresel emek hareketi de aynı şekilde küresel bir emek-demokrasi kültürü-işletme sistemi etrafında dağınık bir sistem olarak örgütlenmelidir. Bu örgütün üyeleri bütün dünyanın çalışan insanları, sivil toplum örgütleri, ulusal düzeyde faaliyet gösteren siyasi partiler olacaktır. Bunların her biri kendi içinde bağımsız-otonom agentler olduğu için yapılacak tek iş küresel ortak bir bilgi-ilkeler temeli yaratılmasından ibarettir. Bu bilgi-bu bilinç herkesin hafızasında olduğundan başka hiçbir özel merkeze-merkezi bir örgüte de ihtiyaç duyulmayacaktır. Şüphesiz küresel bir eylem örgütlenirken şu ya da bu sivil toplum örgütü, ya da siyasi parti veya birey-bireyler grubu buna öncülük yapabilir, yapılmalıdır da. Ama bu o eyleme özgü bir merkezi örgütlenmedir. Eylem sona erince bu “merkez”de ortadan kaybolur. Gerçek merkez her agentin hafızasındaki küresel bilginin içindedir. **Ve bu da küresel olarak internet aracılığıyla temsil olunmalıdır.** Böylece, kendiliğinden, her zaman eyleme hazır, bireylerin tamamen özgürce sahiplendiği, katıldığı, küresel bir örgütün dağınık bir sistem yapısı içinde, küresel bir merkezi oluşacaktır.

Küreselleşme süreci aynı zamanda küresel bir demokrasi ve emek kültürünün-bilgi birikiminin yaratılması sürecidir de. Bu nedenle, bugün artık ulusal kabuklarını kırarak küresel bir güç haline gelen burjuvazinin karşısında emekçilerin de aynı yolu izlemesi gerekiyor! Kelebeğin kozasını delip dışarıya bakması gerekiyor artık! Bütün ülkelerin emekçilerinin, çalışanlarının ulusal zincirlerini kırıp, küresel dünyaya küresel bir bilinçle bakmayı öğrenmesi gerekiyor! Bilgi toplumu bu türden bir küresel mücadele ortamının içinden doğacaktır!

MARKSİZM VE Bİ LGİ TOPLUMUNU YARATMANIN DİYALEKTİĞİ

“Allah peygamberleri arkasında asabiyyet-aşiret gücü olanlardan seçer” diyordu İbni Haldun! Ne demek mi istiyordu bununla? Şöyle cevap verelim: Her çocuğun bir anası vardır!..Hiçbir çocuk kendinde şey olarak-kendiliğinden varolmaz; bir önceki sürecin içinden çıkar, onun sonucu olur! Annenin görevi ise sadece ana rahminde çocuğu doğuma hazırlamakla sınırlı değildir. Doğumdan sonra da bir süre onun koruyucusudur o. Ama daha sonra, çocuk büyüse de ana gene anadır, çocuğu, onun varlığında yok olduğu geleceğidir çünkü! Varoluşunun amacını, yaşamı boyunca verdiği bütün mücadelelerin sonucunu görür onda..

Bilgi toplumu-modern sınıfsız toplum da öyle kendiliğinden ortaya çıkmıyor! Çünkü, küresel kapitalist sistemin ana rahminde oluşan bir bebektir o da! O bebeği kendi içinde taşıyan, katlanılması zor doğum sancularına göğüs gererek onu yaratan-doğuran ise küresel emek güçleridir; kolay değil, yedi bin yıllık inkârın inkârını doğurmak! Eğer bugün işçi sınıfı bilgi toplumu doğarken güneşin altındaki kar gibi eriyerek yok oluyorsa, bu “yokoluş” onun zaferidir. Çünkü o üretirken, doğururken, yok olurken yeniden varoluyor.

Emekçi sınıfların baskıya, sömürüye karşı mücadelesi toplumsal varlığın ve gelişmenin itici gücüdür. Bilişsel Toplum Bilimi terminolojisiyle bunlara Toplumsal Duygusal Reaksiyonlar (Emotionale Reaktionen) diyoruz. Duygusal reaksiyonlar bütün canlıların kendilerini gerçekleştirme biçimidir. Yaşamı devam ettirme sürecinin ürünü olan bu reaksiyonları gerçekleştirirken, gerçekleştirildikleri için varolur bütün canlılar. Bu, insanlar için de, hayvanlar için de böyledir. Bu nedenle duygusal reaksiyonları varoluşun gerçekleşme biçimi olarak da ifade edebiliriz.

Ama insanları ve insan toplumlarını diğer canlılardan-hayvanlardan ayıran bir diğer özellik daha var; o da bilgi üretimi süreci (cognitive processing). Eğer duygusal reaksiyonları bir evin temeline benzetirsek, bilgi üretimi süreci de bu evin üst katıdır. Her an, başka bir nesneye ilişkin olarak yeniden üretilen nefis-benlik, bu nesneye ilişkin olarak gelen informasyonun işlenilmesi sonucunda organizmanın mevcut durumunu muhafaza edebilmek için oluşturduğu bir reaksiyondan başka birşey değildir. Yani, varoluş binasının temeli böyle atılır. İnsanlar ve

insan toplumları, bunu takiben, bu temelin üzerine bir kat daha çıkararak, buna ek olarak bir de bilişsel kimlik oluştururlar.

Duygusal reaksiyonlardan neyin kastedildiği açık. Özü, etkiye karşı tepkidir bunun. Etki, işimize gelen birşeyse bu “sevinmek” şeklinde gerçekleşir, yok eğer organizmamız için kötü-olumsuz birşeyse de buna da “kızarız”! Bazan üzülmüyoruz, bazan heyecanlanıyoruz, bazan sinirleniyoruz, bazan birşey hoşumuza gider, bazan birşeyden öğreniyoruz vb. Bütün bunların hepsi duygusal reaksiyonlardır. Bilgi üretimi süreci (cognitive processing) ise plan yapmak ve problem çözmektir. Ama kim yapıyor bu planı, kim çözüyor problemi? Ben! Ben kimim? Benliğimiz, “self”-“selbst” adını verdiğimiz nefsimiz, duygusal reaksiyonlarla atılan ilk temeldir dedik. Bu temel üzerinde, plan yapıp problem çözerek üst katı inşa ederken oluşan kimliğimiz ise bizi insan yapan bilişsel kimliğimiz oluyor.

İnsanların ya da toplumların çocukluk, gelişme, olgunluk çağlarından bahsederken bunun altında yatan şey, onların kimliklerinin oluşmasında bilişsel sürecin ne oranda belirleyici olduğudur. Çocukluk ve delikanlılık çağları daha çok duygusal reaksiyonların geliştiği çağlardır. İnsanlar, bu reaksiyonlar içinde, duygusal deneyimlerle kendi kimliklerini ararlar. Olgunluk çağı ise bilişsel kimliğin, yani duygusal reaksiyonlar üzerinde bilişsel kontrolün ağır basmaya başladığı çağlardır...

Marksizm işçi sınıfının delikanlılık çağı ideolojisidir. İşçi sınıfının kimliğini oluşturan duygusal reaksiyonlarla bilişsel süreç arasındaki ilişkilerde bu dönemde duygusal reaksiyonlar daha ağır basar. Baskıya, sömürüye karşı kurtuluşun yolu belirlenirken duygusal reaksiyonlar öne çıkar. Ama bu son derece normaldir! Kim anasının karnından bilgi üreterek doğuyor ki, bilgi üretimi sürecine giden yol duygusal deneyimlerden geçiyor. İnsanlığın varoluş süreci de zaten doğanın kendi bilincini üretmesi sürecinin duygusal reaksiyonlarla örülen altyapısı değil midir? Yani bilme sürecinin diyalektiği böyle. Önce etkileşerek varoluyorsun. Senin “varlığım” dediğin şey, her objeye-nesneye karşı yeniden oluşan bir reaksiyon; bu anlamda bir reaksiyonlar zinciri varoluş. Sonra da bu süreç içinde bilgi üretmeye başlıyorsun. Olay bundan ibarettir.

Bu nedenle Marksizm bizim, emekçilerin delikanlılığımızdır! Ona, dün olduğu gibi bugün de sahip çıkıyoruz. Bizim kişiliğimizin oluşmasının temelidir o, bizim duygularımızın özlemlerimizin ufkudur. Onunla ayakta kaldı emekçi sınıflar. Onunla kurtuluşun rüyalarını gördüler, onunla yarınları yaratmak umuduyla mücadele ederek varoldular. Emekçi sınıflar bilgi toplumu bebeğini onun içinde geliştirip büyüttüler. Marksizm bizim anamızdır. Ama biz de artık onun inkârı olarak doğan ve kendi ayakları üzerinde yürüyebilir hale gelen o çocuk olmalıyız; bilgi toplumunun bilimini yaratabilmeliyiz.

DEVİRİMİN ÖNCÜ GÜCÜ BİLİM İNSANLARIDIR

Çocuğu doğuran ve büyüten ananın verdiği-vereceği mücadeleler bilgi toplumuna geçişte devrimin altyapısıdır; ama devrimin öncü gücü, onu temsil eden, yaratan ve örgütleyen esas güç bu temel üzerinde yükselen bilim insanlarının çabası olacaktır.

Kimdir bu biliminsanları, ne yapıyor bugün bunlar?

Bilim insanları bilgiyi üreten insanlardır. Ama, kim üretiyor bilgiyi, sadece üniversitelerdeki öğretim üyeleri, profesörler, ya da Silikon Vadisinde çalışanlar mı? Onlar da üretiyorlar tabii; ama bilginin ve teknolojinin demokratikleştiği bugünkü dünyada, bilim insanları artık akademik kariyer sahibi insanlarla sınırlı değildir. Çünkü bilim artık bütün insanlığın malı haline gelmiştir. Sıradan, hiçbir akademik kariyeri olmayan bir insan bile bugün isterse dünyanın her yerinde üretilen bilgileri bir anda bilgisayarının ekranına indirebilir. Bir MIT de, bir Oxford'da yapılan çalışmalara anında

birinci elden sahip olabilir. Tek birşey yeter bunun için: Önünü görebilmek ve motivasyon! Yani istemek, bilgiye açlık duymak, bilginin nelere kadir olduğunu görebilmek yeter. Ama birşey daha gerekli tabi: Korkmamak, cesur olmak, bilgiyle kuşanarak bilgi toplumunun bir savaşçısı olunabileceğinin bilincine varmak. Bu insanlar dünyanın her yerinde var bugün. Harıl harıl bilgisayarlarının başında kafa patlatan, bilgi üretmeye çalışan insanları kastediyorum. Kapitalistlerin milyarlarca dolar harcayarak kurdukları araştırma-geliştirme enstitülerinde çalışan insanları kastediyorum, bilgi toplumunun öncüleri bu insanlardır. Bütün mesele, bu insanların yaptıkları işin bilincine varabilmelerinde yatıyor. Bugün, ürettikleri bilgiyi kapitalistlere satan bu insanların çabaları aydınlatıyor bilgi toplumuna giden yolu. **Ve ben diyorum ki, ey bilim insanları, üretmeye, yaratmaya devam edin, ama bunu yaparken dünyamızı yok olmaya götüren kapitalist çılgınlığı da görün! Silikon Vadisindeki arkadaşlarınız gibi kendinize yeni bir koza örüp onun içine kapanmayın. Madem ki üreten, yaratan sizlersiniz, politik gerçeklere karşı da ilgisiz kalmayın! Unutmayın ki bu dünya herkesten çok sizindir, bilginin gücünü kullanarak, onu yok etmek isteyenlere karşı durmayı öğrenin”!**

Evet, bu satırlar “Bilişsel Tarih ve Toplum Bilimlerinin Esasları”ndan¹³. Bundan beş yıl önce kaleme alınmış..Bugün bunları Mısır’da Tahrir Meydanı’nı dolduran insanlara-“internet devrimcisi genç insanlara-, tutuklandıktan sonra serbest bırakılınca soluğu tekrar Tahrir Meydanı’nda alan google yöneticisi delikanlıya ithaf ediyorum..Kim bilir, Mısır Devrimi belkide 21.yy da bundan sonra gerçekleşecek devrimlerin prototipi haline gelir. Bir de bakarsınız ki, Mısır’a Türkiye’yi örnek gösterirken, aynı anda Mısır örneği de bütün dünya halkları için yeni bir örnek haline gelir!..

¹³ www.aktolga.de 5.Çalışma..